

Nadere regels terrassen Hilversum 2021

Het college van burgemeester en wethouders

gelet op artikel 7 van de Horecaverordening Hilversum 2021 en mede gelet op de Algemene Plaatselijke Verordening, de centrumvisie, het horecakader, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de herziening welstandsnota (2014), inclusief gebied 4.1 Centrum (2017)

overwegende dat

- de inrichting en uitstraling van een terras in beginsel de verantwoordelijkheid van de ondernemer is;
- een terras mede bepalend is voor de uitstraling van de openbare ruimte;
- de gemeente de verantwoordelijkheid heeft de kwaliteit van de openbare ruimte te waarborgen en te bevorderen;
- het mogen voeren van een terras géén recht is, maar een mogelijkheid die de gemeente Hilversum niet alleen op de openbare weg maar ook op eigen terrein biedt, daar waar het mogelijk, verantwoord en passend in de omgeving is;
- het college en de burgemeester, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft, bepalen wanneer, aan wie en onder welke voorwaarden deze mogelijkheid wordt verleend;
- hierbij gezocht wordt naar de balans tussen enerzijds kwaliteit en veiligheid en anderzijds ruimte voor ondernemerschap;
- binnen de bestaande wet- en regelgeving en vastgestelde kaders behoefte bestaat aan uitvoeringsgerichte regels om de kwaliteit en veiligheid in de openbare ruimte te waarborgen;

besluit vast te stellen: nadere regels terrassen Hilversum 2021

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze nadere regels wordt verstaan onder:

- a. Horecabedrijf: een horecabedrijf zoals bedoeld in de Horecaverordening Hilversum 2021.
- b. Menukaartstandaard of menubord: een bord met informatie over het geboden menu.
- c. Terras: een terras zoals bedoeld in de Horecaverordening Hilversum 2021, bestaande uit een gevelterras en/of pleinterras.
- d. Verkeerstrook: gebied dat op basis van de bestemming en de inrichting voor bepaalde weggebruikers is.
- e. Wet: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 2 Terrasseizoen

Terrassen mogen het hele jaar door worden geëxploiteerd.

Hoofdstuk 2 Gebruiksregels openbare ruimte

Artikel 3 Ongehinderde doorgang

1. Een terras is alleen toegestaan als er op de rijbaan altijd een ongehinderde doorgang is van 4,5 meter.
2. Een terras is alleen toegestaan als er op een verkeerstrook voor voetgangers aan beide zijden van de rijbaan of rijloper een ongehinderde doorgang is van 1,5 meter.
3. Indien er sprake is van een blindengeleidestrook dient deze altijd vrij te blijven.

Artikel 4 Veiligheid

1. Voor de openbare orde en/of veiligheid of voor van werken van openbaar nut moet de exploitant het terras direct ontruimen wanneer de bevoegde medewerkers van of namens de politie, brandweer of gemeente daar om vragen.
2. Tijdens evenementen kan de exploitatievergunning voor het terras tijdelijk worden beperkt of geheel worden ingetrokken.
3. De exploitant van een terras zorgt ervoor dat er op het terras geen drugs worden gebruikt.
4. Alleen aan personen die gebruik maken van de terraszitplaatsen mag drank en/of eetwaren worden verstrekt.

Hoofdstuk 3 Regels ten aanzien van inrichting

Artikel 5 Meubilair

1. Binnen de grenzen van het terras is alleen terrasmeubilair toegestaan dat bestaat uit:
 - a. tafels die geen statafels zijn;
 - b. zitelementen;
 - c. plantenbakken;
 - d. prullenbakken;
 - e. verlichtings- en verwarmingsobjecten;
 - f. terrasafscheiding;
 - g. reclameborden zoals genoemd in artikel 7;
 - h. parasols;
 - i. een menukaartstandaard/menubord; en
 - j. een uitgiftebuffet;

Het terrasmeubilair moet passen bij de functie en beeldkwaliteit van het terras en de omgeving.

2. De ingang van het horecabedrijf dient volledig vrij te worden gehouden.
3. Voor zover hier niet in is voorzien door de wet, is de maximale hoogte van de objecten genoemd in het eerste lid, onder a tot en met e, 1 meter.
4. In tegenstelling tot het bepaalde in het derde lid zijn hogere zitelementen en tafels toegestaan op de eerste rij van het terras vanuit de gevel.
5. De genoemde objecten in dit artikel mogen niet zijn uitgevoerd in felle, fluorescerende en/of contrasterende kleuren.
6. De opstelling van het terras mag het veilig vluchten vanuit het gebouw en de daarvoor aangewezen reguliere in- en (nood)uitgangen niet belemmeren.
7. De looproutes vanuit het gebouw over het terras richting de openbare weg, bezitten minimaal dezelfde breedte van de deur van het gebouw die daar op het terras uitkomt.
8. Gangpaden op het terras hebben minimaal een breedte van 1,10 meter.
9. Er vindt in de nachtelijke uren geen opslag van het terrasmeubilair plaats in, op of naast de entree van het horecabedrijf.
10. Indien het terrasmeubilair in de nachtelijke uren buiten wordt opgeslagen, dient het meubilair minimaal 3 meter van de gevel af te staan.
11. De burgemeester kan met inachtneming van behoud van ruimtelijke kwaliteit en verkeersveiligheid in de exploitatievergunning afwijken van het gestelde het derde lid.

Artikel 6 Parasols

Onverminderd het bepaald in artikel 5 zijn parasols, voor zover niet vergunningsplichtig op grond van de wet, op het terras toegestaan onder de voorwaarden dat:

- a. de parasol in uitgeklapte toestand de ongehinderde doorgang zoals bedoeld in artikel 3 niet belemmert;
- b. de parasol in uitgeklapte toestand de terrasgrenzen niet overschrijdt;

- c. de maximale hoogte van de bovenzijde van de parasol tot de eerste verdiepingvloer van het horecabedrijf is;
- d. tussen 23.00 uur en 03.00 uur en voor en na de tijden waarop het terras mag worden geëxploiteerd de parasol is ingeklapt, tenzij bij vergunning anders is bepaald.

Artikel 7 Reclame-uitingen

1. Het is een horecabedrijf toegestaan om maximaal 2 reclameborden te plaatsen op het terras.
2. De borden als genoemd in het eerste lid hebben een maximale breedte van 1 meter en een maximale hoogte van 1 meter.
3. Reclame-uitingen zijn toegestaan, mits ondergeschikt aan de reclamedrager.

Artikel 8 Verboden

1. Op een terras zijn overkappingen verboden.
2. Het is verboden om een tapinstallatie op het terras te plaatsen of geplaatst te houden.
3. De burgemeester kan in een individueel geval besluiten van het gestelde in het tweede lid af te wijken.
4. Plankieren, vlonders en andere bedekkingen van de verharding, opbouwen en dakjes zijn verboden, tenzij die constructies deel uitmaken van bouwplannen, waarvoor een vergunning op grond van de wet is verleend.
5. Het is verboden mechanische- en/of livemuziek ten gehore te brengen op het terras, tenzij dit op grond van hoofdstuk 4, afdeling 8 van de Algemene plaatselijke verordening is toegestaan.

Artikel 9 Bijzondere bepalingen gevelterrassen

1. Een tijdelijke/losstaande terrasafscheiding is toegestaan onder de voorwaarden dat:
 - a. de terrasafscheiding niet hoger is dan de hoogte voor terrasafscheiding die in het bestemmingsplan is opgenomen;
 - b. als deze hoger dan 1 meter is, het gedeelte boven de 1 meter transparant is door middel van helder kleurloos glas of kunststof;
 - c. deze loodrecht uit de gevel wordt geplaatst tot maximaal 1,5 meter uit de trottoirband of uit een andere rijbaanscheiding;
 - d. de kleurstelling is uitgevoerd in gedekte tinten; felle, fluorescerende en/of contrasterende kleuren zijn niet toegestaan.
2. In afwijking van het eerste lid is een terrasafscheiding op een gevelterras rondom een plein verboden, tenzij bij vergunning anders is bepaald.
3. De burgemeester kan met inachtneming van behoud van ruimtelijke kwaliteit en verkeersveiligheid in de exploitatievergunning afwijken van het gestelde in het eerste en tweede lid.

Artikel 10 Bijzondere bepalingen pleinterrassen

1. Een tijdelijke/losstaande terrasafscheiding is toegestaan onder de voorwaarden dat:
 - a. niet meer dan 50% van een terrasgrens wordt afgesloten;
 - b. het kleine elementen zijn met een maximale lengte en hoogte van 1 meter die los van elkaar geplaatst worden op een minimale afstand van 1 meter;
 - c. deze loodrecht uit de gevel of parallel aan de rijbaan worden geplaatst.
2. De burgemeester kan met inachtneming van behoud van ruimtelijke kwaliteit en verkeersveiligheid in de exploitatievergunning afwijken van het gestelde in het eerste lid.
3. De burgemeester kan met inachtneming van behoud van ruimtelijke kwaliteit en verkeersveiligheid in de exploitatievergunning afwijken van het gestelde in artikel 7, tweede lid van de horecaverordening Hilversum 2021.

Artikel 10a Covid-19 beleid

1. Het bepaalde bij of krachtens dit artikel vervalt met ingang van 1 januari 2023.
2. De burgemeester kan, met inachtneming van het gestelde in artikel 7 van de Horecaverordening Hilversum 2021 en in afwijking van deze nadere regels, tijdelijke exploitatievergunningen verlenen om extra terrasruimte bij horecaondernemers mogelijk te maken.
3. In afwijking van deze nadere regels zijn terrasoverkappingen, terrasschermen en terrasverwarming bij horecaondernemers toegestaan indien dit in de tijdelijke exploitatievergunning als bedoeld in het tweede lid is opgenomen.

Hoofdstuk 4 Regels ten aanzien van het toezicht door exploitant

Artikel 11 Toezicht

De exploitant van een horecabedrijf is verplicht toezicht te houden of te laten houden op de gang van zaken op een terras.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 12 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van deze nadere regels indien de toepassing daarvan leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 13 Citeertitel

Deze regels worden aangehaald als "Nadere regels terrassen Hilversum 2021".

Algemene toelichting

Terrassen beïnvloeden de kwaliteit van de openbare ruimte. Terrassen vervullen een belangrijke rol in de sfeer en uitstraling van de (binnen)stad en fungeren als ontmoetingsplaats voor bezoekers en bewoners. Daarnaast hebben terrassen een economische functie, omdat ze bijdragen aan een toename van de bestedingen in de stad en de exploitatiemogelijkheden van horecabedrijven verruimen.

In het horecakader "Gezellig en Gastvrij: Horeca maakt Hilversum!" vastgesteld door de gemeenteraad op 8 maart 2017 (verder: horecakader) is bepaald dat er separaat een uitwerking zou plaatsvinden voor terrassen. Dat gebeurt middels deze nadere regels. Het kader voor terrassen is daarnaast opgenomen in de welstandsnota, Algemene plaatselijke verordening Hilversum 2010 (verder: Apv) en bestemmingsplannen.

Daar waar in deze nadere regels wordt gesproken over de functie, beeldkwaliteit en/of kleuren wordt een objectief oordeel gevraagd aan de Commissie voor Welstand en Monumenten.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Deze nadere regels kenmerken zich door uitvoeringsgerichte regels binnen de bestaande wet- en regelgeving en het vastgestelde kader. Daarmee verwijzen de begripsbepalingen hoofdzakelijk hiernaar.

Artikel 2 Terrasseizoen

De gemeente Hilversum onderscheidt geen zomer- en winterperiode. Terrassen zijn het hele jaar door toegestaan.

Artikel 3 Ongehinderde doorgang

Om ervoor te zorgen dat alle weggebruikers op een zo veilig en doelmatig mogelijke manier gebruik kunnen maken van de openbare weg, is een ongehinderde doorgang noodzakelijk. Dit ziet dus niet alleen toe op de fysieke inrichting van een terras, maar ook op het gebruik. Er wordt onderscheid gemaakt in rijbanen en verkeerstroken voor voetgangers. Door deze laatste benaming vallen hier onder andere trottoirs en voetgangersgebieden onder. Met deze bepaling wordt tevens rekening gehouden met een ongehinderde doorgang voor hulpdiensten. Feitelijk kan de maximale ruimte voor terrassen op de volgende wijze uitgelegd worden:

Normale straat:

- Tot maximaal 1,5 meter uit de rijbaan of fietspad, zodanig dat er een doorlopende vrije voetgangersruimte resteert van 1,5 meter breed

Voetgangersgebied:

De maximale ruimte van het terras wordt door 2 punten bepaald.

- Door de minimale vrije ruimte naast het terras voor voetgangers en voertuigen. Deze minimale ruimte is 4,5 meter voor bijvoorbeeld nood- en hulpdiensten en 1,5 meter aan weerszijden daarvan voor voetgangers. In totaal is er dan 7,5 meter vrije ruimte (3,5 meter aan weerszijden van de as van de rijloper¹).
- Het terras mag niet op of over de rijbaanscheiding/molgoot komen.

Daarnaast moet rekening gehouden worden met de bochtstralen van nood- en hulpdiensten. Dit moet per aanvraag apart worden bekeken.

¹ Dat deel van de verharding waar het verkeer gebruik van dient te maken.

Artikel 4 Veiligheid

Indien het terras of het gebruik van het terras een gevaar voor de openbare orde oplevert, dient dit terras direct op eerste aanwijzing van een politiefunctionaris of toezichthouder van de gemeente te worden ontruimd. Als daar reden voor is, dient het terras ook te worden ontdaan van de objecten. Tijdens evenementen kan het gebruik of de plaatsing van terrassen, door een toenemende drukte, een gevaar voor de openbare orde en/of de verkeersveiligheid opleveren. In dit kader kunnen exploitatievergunningen dan ook tijdelijk worden ingetrokken, gewijzigd of worden belast met extra voorschriften. Het gebruik van drugs in en rondom horecagelegenheden is onwenselijk en wordt sterk ontmoedigd in de gemeente Hilversum. De exploitant dient daarom actief op te treden tegen (openlijk) drugsgebruik op het terras.

Artikel 5 Meubilair

De regels met betrekking tot terrasmeubilair beogen een transparante uitstraling waardoor de ruimte zichtbaar blijft. Bij voorkeur dient gebruik te worden gemaakt van kleine elementen zoals tafeltjes en stoeltjes. In navolging op het bepaalde in de Horecaverordening Hilversum 2021 beoogt dit artikel ook dat er geen stagelegenheden worden gecreëerd. Het is echter naar de wens van de ondernemers wel toegestaan om in de eerste strook tafels het dichtst bij de gevel hoge 'bartafels' te plaatsen waar aan gezeten kan worden. Ten slotte bevat dit artikel ook regels in het kader van brand- en vluchtveiligheid. Denk bijvoorbeeld aan het voorkomen van brandoverslag bij opgeslagen terrasmeubilair.

Artikel 6 Parasols

Parasols zijn een belangrijk onderdeel voor een terras, zeker wanneer een terras het gehele jaar wordt geëxploiteerd. Parasols zijn ook beeldbepalend voor de openbare ruimte. Voor zover gebruik wordt gemaakt van parasols die niet vergunningsplichtig zijn op grond van de wet zijn daarom voorwaarden noodzakelijk. De maximale maatvoering is altijd afhankelijk van het toegewezen terrasoppervlak. Voor de beeldkwaliteit van de omgeving wordt onder ander gekeken naar de aanwezigheid van luifels, zonneschermen of markiezen en of de parasols daarbij passend zijn. Gelet op het cameratoezicht in de openbare ruimte van de gemeente Hilversum is de voorwaarde opgenomen dat parasols op bepaalde momenten ingeklapt moeten zijn. De mogelijkheid bestaat om bij vergunning hiervan af te wijken. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien er in het gebied geen sprake is van cameratoezicht in de openbare ruimte van de gemeente Hilversum, indien een ondernemer heeft geïnvesteerd in cameratoezicht op het eigen terras of indien de parasol het cameratoezicht niet belemmert.

Artikel 7 Reclame-uitingen

De gemeente Hilversum kent nadere regels op grond van artikel 2.1.4.1 van de Apv voor uitstallingen en losse reclameborden. Voor horecabedrijven wordt – zoals het horecakader ook stelt – gewerkt vanuit de gedachte 'gelijke monniken, gelijke kappen'. Het aantal reclameborden en de maximale breedte van de reclameborden is dan ook gelijk aan deze nadere regels. Met betrekking tot de hoogte van de reclameborden wordt een terughoudender beleid gevoerd om het open karakter en de vrije zichtlijnen rondom terrassen te waarborgen. In het kader van handhaafbaarheid is ervoor gekozen dat ook reclameborden binnen de terrasgrenzen dienen te worden geplaatst.

Artikel 8 Verboden

In Hilversum zijn overdekte terrassen niet toegestaan. Zij komen de kwaliteit van de openbare ruimte niet ten goede. Tevens is het uitgangspunt opgenomen dat er geen tappunten op een terras worden toegestaan, omdat een terras een aanvulling is op het horecabedrijf. Extra tappunten worden gezien als een verzelfstandiging van het terras, hetgeen niet wordt beoogd met het voeren van een terras. Daarnaast werken extra tappunten verstrekking aan voorbijgangers in de hand. Er kunnen echter situaties zijn waarbij een tappunt wel passend is. Bijvoorbeeld bij evenementen of een bijzondere gelegenheid van tijdelijke aard. Voor die gevallen is afwijken van deze nadere regels mogelijk. De

afweging vindt dan plaats binnen het vergunningverleningsproces van de evenementenvergunning. Overigens doet dit niets af aan de Alcoholwet waarin is bepaald dat de verstrekking is voor gebruik ter plaatse en daarmee enkel voor de gebruikers van het horecabedrijf of bezoekers van het evenement.

Ten slotte is het ten gehore brengen van muziek op het terras niet wenselijk in het kader van geluidsoverlast voor omwonenden. Een ondernemer kan op basis van hoofdstuk 4, afdeling 8 van de Apv hiervan worden vrijgesteld.

Artikel 9 Bijzondere bepalingen gevelterrassen

Een gevelterras kenmerkt zich met de begrenzing daarvan door de gevelgrenzen van een horecabedrijf. De zijbegrenzing van het terras staat bij voorkeur loodrecht op de gevel. Een gevelterras is bij voorkeur direct aansluitend aan de voorgevel. Daar waar deze voorkeur door een exploitant onbillijk wordt geacht kan de exploitant van het horecabedrijf een verzoek indienen bij de burgemeester om een gevelterras aan een andere gevel en eventuele tussenruimte toe te staan. De verkeerstrook die een gevelterras kan onderbreken wordt in voorkomende gevallen bepaald door de ter plaatse aanwezige infrastructuur en de vereiste ongehinderde doorgang.

Een andere vorm van rijbaanscheiding is bijvoorbeeld een molgoot. Een molgoot wordt toegepast langs rijbanen of rijlopers. In voetgangersgebieden markeert de molgoot vaak op subtiële wijze de scheiding tussen het voetgangersgebied langs de gevels en de (ook voor voetgangers toegankelijke) rijloper waar het bestemmingsverkeer op rijdt. Een molgoot is een hol gestrate strook, waarin kolken zijn geplaatst voor de afvoer van het regenwater.

De hoogte van een terrasafscheiding wordt gekaderd door wat is bepaald in het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan Binnenstad 2013, waar het merendeel van de horeca is gevestigd, is specifiek opgenomen dat een terrasafscheiding niet hoger dan 1,50 meter mag zijn. Ook in het voorontwerpbestemmingsplan 'Centrum' van Hilversum (gepubliceerd op 5 oktober 2017) wordt hier geen wijziging in aangebracht. Gelet op de omgeving dient het gebruik van kleuren voor terrasafscheidingen terughoudend te zijn. De bepalingen inzake transparantie van de terrasafscheiding beogen vrije zichtlijnen.

In het kader van ruimte voor ondernemerschap is het mogelijk om afwijkingen van dit artikel aan te vragen. Deze afwijkingen worden dan in ieder geval getoetst aan het behoud van de ruimtelijke kwaliteit en de verkeersveiligheid.

Artikel 10 Bijzondere bepalingen pleinterrassen

De mogelijkheid voor een pleinterras is afhankelijk van de geschiktheid van de locatie (onder meer gelet op het algemene belang en de functie van de locatie). In ieder geval dienen verkeersonveilige situaties te worden voorkomen. Zo zal bijvoorbeeld aan de overzijde van een straat met uitsluitend bestemmingsverkeer eerder terrasvoering mogelijk zijn dan aan de overzijde van een straat met doorgaand verkeer, waarbij de infrastructuur, het aantal verkeersbewegingen en de toegestane snelheid een belangrijke rol speelt.

Een plein is een bijzondere openbare ruimte dat zich onderscheidt van een straat. Pleinen zijn schaars en vormen de bijzondere plekken in de stad waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en waar ze kunnen verblijven. Er is fysiek meer ruimte en het plein kan door de tijd op verschillende manieren (multifunctioneel) gebruikt worden. Het is van belang dat de ruimte voelbaar en multifunctioneel bruikbaar blijft en niet wordt versnipperd door vaste elementen of wordt geprivatiseerd. Daarom zijn er specifieke regels voor pleinterrassen.

In het kader van ruimte voor ondernemerschap is het mogelijk om afwijkingen van dit artikel aan te vragen. Deze afwijkingen worden dan in ieder geval getoetst aan het behoud van de ruimtelijke kwaliteit en de verkeersveiligheid.

Artikel 10a covid-19 beleid

Vanwege de nasleep van de coronacrisis wordt aan ondernemers meer ruimte geboden. Dit uit zich in een herstelplan fase 2. Evenals tijdens de beperkingen die golden op grond van de Wet tijdelijke maatregelen covid-19, zijn ook in een beperkte periode na deze maatregelen ruimere terrassen toegestaan. Daarmee wordt tijdelijk afgeweken van de gewenste normen voor terrassen. Binnen het herstelplan zijn de kaders gegeven voor een afweging van de verschillende belangen.

Artikel 11 Toezicht

In navolging op de verantwoordelijkheid van een exploitant voor de inrichting en uitstraling van een terras dient de exploitant ook actief toezicht te (laten) houden op een terras. Dit heeft tot doel om de situatie op een terras in de hand te kunnen houden. De achtergrond kan daarom worden gezocht in de openbare orde, maar ook het simpele feit dat meubilair door bezoekers kan worden verplaatst, vereist toezicht op het terras.

Artikel 12 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van deze nadere regels. Dit beoogt flexibiliteit, ruimte voor ondernemen, wendbaarheid en aanpasbaarheid, zoals ook verwoord in de centrumvisie. Deze hardheidsclausule is daarbij ook relevant omdat het horecakader uitgaat van een verdere uitwerking van het kader.

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders

Burgemeester, gemeentesecretaris,

P. Broertjes

D. Emmer